

„Sînt vechi, domnule!” (I.L. Caragiale)

DILEMA VECHE

Bucuria de a trăi

Nu-i „Joia plăcerii”, ci „La joie de vivre”

Adrian VOICU

Aparut in Dilema veche, nr. 905, 12 – 18 august 2021

La joie de vivre nu vine de la francezi, ci se pierde, hăt, în depărtarea vremurilor, francezii doar au clasicizat-o printr-o denumire faină, ea apărînd odată cu prima ființă, fie ea umană au ba, care a fost fericită că a mai apucat încă o dimineață în care să vadă lumina soarelui, să respire, să iubească.

La joie de vivre „e un lucru foarte mare”, după cum magnific spunea George Topîrceanu prin vocea lui Guță Popîndău vorbind despre amor, e un sentiment cu care venim pe lume și pe care îl uităm adesea îngropat înăuntrul nostru din varii motive.

Unii dau vina pe rutina zilnică, alții pe soacră, alții pe guvern și o altă parte pe serviciu.

Referitor la serviciu, recunosc că uneori îmi vine destul de greu să țin steagul sus, pentru că serviciul îmi oferă non-stop situații neașteptate, urgențe, decizii de luat într-o clipită, însă trebuie s-o fac, în primul rînd pentru mine, ca să rămîn lucid și clar în gîndire, și-apoi pentru cei din echipă și pentru siguranța lor.

Familia, scrisul, amintirile faine, cititul, colegii de serviciu, ritmul cotidian, ca să nu zic „stresul”, m-au modelat și m-au împins către această armonie care, odată atinsă, am ținut de ea și am căutat să n-o mai las să-mi scape. Dacă stați un pic strîmb și judecați drept, o mare parte din timpul nostru îl petrecem la serviciu, prin urmare e imposibil ca meseria să nu ne influențeze *la joie de vivre*.

De exemplu, deunăzi am vorbit cu o prietenă care lucrează la o revistă tipărită pe hîrtie lucioasă. S-a trezit veselă dis-de-dimineată, mai avea doar cîteva zile pînă la concediu, iar afară tocmai ce se îndreptase vremea și strălucea un soare ca-n pozele de desktop. Și-a luat, în sfîrșit, rochia și pantofii cei noi pe care aștepta să le poarte de vreo două săptămîni, de cînd cu ploile astea, a ajuns la serviciu, toate bune și frumoase pînă cînd a apărut șeful la ședința de redacție și i-a spus: „Măi, pui mic și frumos” – c-așa o lua la sentiment cînd avea nevoie de ceva de la ea –, deci „Măi, pui mic și frumos, uite care-i treaba, Benone are un copil bolnav, Marietei i s-a stricat mașina și a rămas la mă-sa la țară, iar Cici tocmai ce-a plecat în concediu. Tu vei prelua *A fi sau a nu fi sexy la vîrsta a III-a*, iar Grigore se va ocupa de chestia aia cu *Joia plăcerii*”.

„Nu-i *Joia plăcerii*, ci *La joie de vivre*, șefu’, e în franceză. Am vorbit cu oameni, am strîns ceva material și nu cred că...” , încercase ea o apărare ca la șah, dar șeful îi dăduse înainte. „E stabilit deja, pune-l pe Grigore la curent cu tot ce ai, că vreau să-l văd cum se mișcă și pe partea asta cu plăcerile, după ce a dat-o-n bălării cu interviul despre *Melancolia* lui Cărtărescu.” „Dar știți că...” , a făcut ea o ultimă efortare, șocat de dezamăgită sau invers, de cum i s-a întors ziua pe dos în trei secunde.

Revenind la mine și la realitatea personală, adesea am fost întrebat de colegi, ba chiar și de șefi, cîteodată: „Măi, Adiță, cum pana lui Molière reușești să rămîi optimist și zîmbitor, indiferent de problemele cu care te confrunți?”. „Păi, măi, copii”, le răspund, „dacă eu m-aș da cu curul de pămînt, ce pretenții aș putea avea de la cei pe care-i am în subordine? Că doar ei s-ar da așa de tare, c-ar trebui să-i adun de pe cealaltă parte a planetei, din Japonia.”

Eu zic că am știut să-mi țin lipită de suflet *la joie de vivre* și am căutat, pe cît posibil, să îi molipsesc și pe alții, colegi, prieteni ori familie. De unii s-a prins mai bine, de alții mai puțin, influența serviciului, a anturajului și a societății fiind decisivă pentru cei care nu au fost îndeștulați de dibaci în a găsi calea către fericirea de a o păstra.

Pe scurt, eu zic că *la joie de vivre* nu se poate explica pe de-a-ntregul, ea trebuie trăită, e plăcerea de a te bucura pur și simplu de viață, supremul dar ce ne-a fost dat de Dumnezeu, pentru cei mai credincioși, de natură ori dobîndit prin miracolul nașterii, pentru restul ateilor.

Gîndiți-vă că unii n-au avut șansa noastră să se nască oameni și s-au născut pești sau parameci, și nu au plăcerea de a savura un mic cu bere ori să-mi citească articolul de față, ci așteaptă soarele să le dea o fotosinteză mică ori cad în undița lui Grigore, care s-a dus pe baltă, ca să priceapă și el *la joie de vivre*, chestia sugerată de șeful lui pentru articol.

Pe lung, nu pot să intru în prea multe detalii, pentru că mi-ar trebui cîteva pagini bune, dar mi-aș permite, să redau o povestire cu Acceleratorul de Particule, ăla micu' al meu, una dintre „micile conserve de zîmbete”, după cum minunat de măgulitor mi-a caracterizat o prietenă scrierile umoristice, povestirea intitulată „Plăcere” din volumul *Despre ce vorbesc porumbeii cînd stau pe sîrmă și se uită la oameni*, apărută anul acesta la începutul lui iulie, sub îngrijirea Editurii Junimea.

E sîmbătă și e sfîrșit de februarie. Un soare timid se întrevește pe buzele orizontului și sumedenii de păsăruici îl încurajează în triluri felurite să facă odată pasul către zi. Un pretenar francez, care lucrează undeva prin Caraibe, îmi trimite o poză magnifică cu o plajă albă, presărată ici și colo cu trupuri fine de balerine și o apă albastră și infinită, spartă-n armonia ei de niște catamarane de lux.

– Aici e soare și sîmbătă mereu, scrie el. Dar, ca să-ți spun sincer, m-am cam plictisit de viața asta. Tu ce faci?

Îi trimit o poză cu micul dejun aseasonat cu explozia de bucurie a Acceleratorului de Particule, pentru că am pregătit omletă cu ceapă verde împreună cu șuncă românească.

– Ce-i asta? întrebă el.

– Ceva de care nu mă plictisesc niciodată, răspund. Voi îi ziceți la joie de vivre.

Adrian Voicu este director adjunct de întreținere aeronave la o companie cu baza pe Aeroportul Paris-Orly. Cea mai recentă carte publicată este *Despre ce vorbesc porumbeii cînd stau pe sîrmă și se uită la oameni*, Editura Junimea, 2021.